

Тълкувание на Първо съборно послание на Св. ап. Петър

Глава 3

(1-3) *Тъй също и вие, жените, бъдете покорни на мъжете си, та ако някои от тях не се покоряват на словото, чрез поведението на своите жени да бъдат спечелени без увещаване, като видят вашия чист богобоязлив живот. Вашето украшение да бъде не външно, сиреч, плетене на коси, кичене със злато или обличане в премени.* Апостолът изложил нравствено учение за всички тези: за царе, управници, господари и слуги. За подначалните поставил като закон, да се покоряват на царете и управниците, в каквото трябва, и с това показал, че самите управници имат известно предначертание и предразположение към правда в законите, и за всичко каквото и да сторят според законите, няма да бъдат осъдени, а за всичко, което извършат противно на тях, незаконно, несправедливо и самоволно, ще погинат. Защото законът им е даден за полза на народите, както казва апостол Павел (Рим. 13:4). Подобно на законите, и управниците са дадени за известна полза, а не така, както някои лошо разсъждават, че съществуващите на земята власт уж е от дявола, който казал на Господ: „Всичко това е предадено на мен и аз го давам на когото си искам“ (Лук. 4:6). Не по волята на дявола се поставят царете; защото те са дадени за поправяне на злини, а дяволът не се грижи да въведе нищо такова между хората. А властите и управниците са дадени от Бога, от една страна, за да защитават правия и да осигуряват ползата на подчинените, от друга - за да възпират съгрешаващите чрез страх от наказание и чрез изобличение, и накрая - за да изпълнят дължимото наказание на причинилите неправда. След като показал това, а именно, че покоряването на властите е добро, а неподчинението - зло, и след като предписал подобни отношения на слугите и господарите, апостолът обръща сега думите си към жените. „Жените - казва той - трябва да бъдат заети с две неща: да се покоряват на своите мъже и да се отдалечават от всяко украсяване и гиздене, подражавайки на светите жени. Защото те - казва - са знаели само едно украшение, това, че се покорявали на своите мъже. И каква е ползата от това? Тази, че езичниците получават добро разбиране за вярата и ревност по нея, което поражда и нашата покорност към властите, и заради нас благодарят на Христа, а за християните е голяма похвала, когато заради нас и заради нашето добро поведение и езичниците благославят Божието име. Думите: *да бъдат спечелени без, увещаване* означават или това, че биват

придобивани без каквото и да е разсъждение и противоречие, или това, че доказателството от делата е по-силно от думите и от изкуствеността, както е казал и един свят мъж: „Дело, несъпровождано от думи, е по-добро от думите, несъпроводени от дело“.

(4) *А вътрешно-скритият човек на сърцето в нетленната красота на кроткия и тих дух, което е драгоценно пред Бога. Защото цялата слава на царската дъщеря е вътре: нейната дреха е украсена със златни ресни, изпъстрена (Пс. 44:14). Тоест съкровено ни разположение и въшното ни положение трябва с точност да съответстват едно на друго. Ресните, бидейки края на тъканта, състоящи се от тези нишки, които не са глезли във вътъка, не са вплетени в първоначалната основа означават външната дейност. А я нарича дреха, украсена със златни ресни поради това, че и проявяваното отвътре Се явява не както се случи, а честно и важно.*

(5-7) *Защото тъй някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си; както Сарра се покоряваше на Авраама, като го наричаше господар. Вие сте нейни чеда, ако правите добро, без да се боите от нищо. Също и вие, мъжете, живеете благоразумно с жените си, и отдавайте чест на женския пол като на по-слаб съсъд и като на сънаследници на благодатния живот, за да нямате спънка з молитвите си. Тук „украсяване“ нарича покоряването, казвайки: украсиха себе си, като се покоряваха на мъжете си. Като казал неопределено: светите жени, ги нарича дъщери на Сарра или по вяра, или по произход. Защото дъщерите необходимо трябва да подражават на майките си. При украсяване, прилично за християнки, ги убеждава да бъдат и милостиви, без да се опасяват, че мъжете им ще им търсят сметка за това. Това иска да изрази с думите: без да се боите от нищо. Защото естествено, че мъжете ще поискат някога отчет от тях за издръжката. Убеждавайки с такава възвишена реч пестеливите и малодушни жени към това, да раздават по-щедро домашните вещи, апостолът възпира и мъжете от строгост към тях и казва: живеете благоразумно с жените си“, тоест: „Имайте предвид слабостта и склонността на женския пол към малодушие и бъдете великодушни към жените, без да търсите отчет за това, което им е поверено по линия на домашното стопанство. Убеждава мъжете да не държат строга сметка на жените за това, че, както казахме, те са били по-щедри в подаянията към бедните. А на мен ми се струва, че с тези думи апостолът по-съкровено и по-важно, отколкото Павел, намеква за използването на правата на съпружеството. Защото Павел направо казва:*

Недейте се лишава един от други - освен по съгласие и т.н. (1 Кор. 7:5). Л Петър, като казал по-важно: *благоразумно*, и като намекнал за същото, убеждава мъжете, тъй като женския пол е по-склонен и към това, да не се отделят от жените със забрана и строгост, но отначало снизходително, като към по-слаби, да общуват, а после, с известна предпазливост да ги убеждават да привикнат към въздържание. С думите: *отдавайте чест* иска да посочи снизходителността. Защото за този, на когото не обръщат внимание, няма нито чест, нито пощада. После, трябва така да се отнасят към тях при общуването, като, към по-слаби и като към сънаследнички на живата благодат. Не без основание придадохме такъв смисъл на настоящото изречение, и това посочва добавеното по-нататък: *за да нямате спънка в молитвите си*. Защото каква спънка за молитвата може да има от суровостта на мъжа към жена му? Докато оставянето на половото общуване доставя по време на молитва голямо внимание и усърдие. Така мисля за това.

(8-9) *Най-сетне, бъдете всички единомислени, състрадателни, братолюбиви, милосърдни, дружелюбни, смиреномъдри; не връщайте зло за зло, или хула за хула, а, наопаки, благославяйте, като знаете, че към това сте призвани, за да наследите благословие*. Връзката с предходното наставление е следната: „Най-сетне или да кажем кратко, бъдете всички единомислени и т.н., като знаете, че към това сте призвани, за да благославяте всички. Защото и Павел казва: *благославяйте вашите гонители* (Рим. 12:14). Като постъпвате по такъв начин, вие от всички ще чувате, че ви наричат *благославящи*. Защото жадуващият за вечен живот не бива да злослови никого с езика си. Затова и Давид убеждава тези, които силно желаят да достигнат истинския живот, да пазят езика си чист от злословие. Когато устроите така себе си, то всемогъщият ще бъде благопослушен и кротък към вас. А в такъв случай кой може да ви стори зло? Но ако дори и когато вършите добро и имате ревност за него, ви бъде нанесено оскърбление, то не тъгувайте, но се радвайте, първо, защото, това не е зло, и второ, защото, чрез това вие сте блажени. Затова светете Бога в сърцата си, а от човешкия страх не се бойте и не се смуцавайте. По друг начин. След като завършил частните наставления, засягащи мъжете и жените, обобщава убеждението към всички, към мъже и жени, и казва: „Най-накрая защо да ви занимавам е частни наставления? Говоря въобще на всички. Защото това е краят, всички имат една цел - спасението, всички имат един закон, - любовта. Оттук се ражда всяка добродетел, смиреномъдрие, състрадание, милосърдие и т.н. От тях *единомислието* е съвършеното, без различия, съгласие

в нещо. *Състраданието* е същата жалостивост към страдащите, каквато имаме и към самите себе си. *Братолюбието* е такова разположение към ближните, каквото трябва да имаме към братя. *Милосърдието* - стремеж към вършене на добро на еднородните. *Любомъдрието* е кротост и дружелюбие с всички, като с познати и приятели. *Смирението* или *смиреномъдрието* е понасяне на хули от друг, съзнание за своята греховност, понасяне на обвинения, което може да се нарече добромислие. *Хуленето* (ругаенето) е произхождаща от лошия навик склонност към злословие. Ето с тези добродетели се украсявайте; при това не се поддавайте на злобата, но бъдете ревностни за доброто, като водите свят и съвършен живот. Защото благославяният от всички е и ревнител.